

Forslag

til

Lov om udlån til statshusmandsbrug m. m.

Fremsat den 8. november 1956 af *landbrugsministeren*.

§ 1.

Stk. 1. Til erhvervelse af jord til udstykning af selvstændige brug og tillægsparcereller, til udførelse af fornødne grundforbedringsarbejder på de indkøbte arealer, til anlæg af de for udstykning af arealerne nødvendige veje og til beplantning af de til landbrug uegnede arealer i henhold til § 9 i statshusmandsloven (lovbekendtgørelse nr. 11 af 13. januar 1956) kan der i finansårene 1957-58 og 1958-59 anvendes indtil henholdsvis 6 mill. kr. og 3 mill. kr. af jordfondens midler.

Stk. 2. Til erhvervelse af jord til oprettelse af havelodskolonier i henhold til nævnte lovs § 9, jfr. § 7, kan der i hvert af finansårene 1957-58 og 1958-59 anvendes indtil 1 mill. kr. af jordfondens midler.

Stk. 3. Til byggelån, installationslån og etableringslån i henhold til nævnte lovs §§ 17, 18, 19 og 20 kan der i hvert af finansårene 1957-58, 1958-59 og 1959-60 anvendes indtil 3,5 mill. kr. af jordfondens midler.

Stk. 4. Til tillægslån og etableringslån i henhold til nævnte lovs §§ 55 og 56 kan der i hvert af finansårene 1957-58 og 1958-59 anvendes indtil 400 000 kr. af jordfondens midler.

§ 2.

Stk. 1. Til jordkøbslån og byggelån samt installationslån og etableringslån i henhold til § 30, jfr. §§ 31 og 33, i statshusmandsloven kan der i hvert af finansårene 1957-58 og 1958-59 anvendes indtil 15 mill. kr. af statskassen.

Stk. 2. Til erhvervelse af tillægsgjord og til byggelån og etableringslån i henhold til nævnte lovs § 30, jfr. § 34, kan der i hvert

af ovennævnte finansår anvendes indtil 3 mill. kr. af statskassen.

Stk. 3. Til tillægslån og etableringslån i henhold til nævnte lovs §§ 55 og 56 kan der i hvert af ovennævnte finansår anvendes indtil 1 mill. kr. af statskassen.

Stk. 4. Til lån i henhold til nævnte lovs § 59 kan der i hvert af ovennævnte finansår anvendes indtil 500 000 kr. af statskassen.

Stk. 5. Til anlæg af adgangsveje, fortrinsvis i særlig tyndt befolkede egne, jfr. nævnte lovs § 45, sidste punktum, kan der i hvert af ovennævnte finansår anvendes indtil 300 000 kr. af statskassen.

Stk. 6. Til lån i henhold til nævnte lovs §§ 60 og 61 kan der i hvert af ovennævnte finansår anvendes indtil 400 000 kr. af statskassen.

Stk. 7. I tilskud efter nævnte lovs § 63 kan der i hvert af ovennævnte finansår anvendes indtil 25 000 kr. af statskassen.

§ 3.

Stk. 1. De i henhold til denne lov ydede lån forrentes med 2 pct. halvårlig, lån i henhold til statshusmandslovens §§ 60 og 61 dog med 2½ pct. halvårlig.

Stk. 2. Af lån til opførelse af bygninger på nye selvstændige landbrug samt gartnerier og havebrug er dog tre femtedele rentefri, bortset fra lån til opførelse af drivhuse, hvoraf halvdelen er rentefri. Med hensyn til lån til overtagelse af ældre bygninger på stamparcereller, jfr. § 12, stk. 1 in fine, i statshusmandsloven, kan der indrømmes rentefrihed for indtil halvdelen af bygge-lånet.

Stk. 3. I særlige tilfælde kan der indrømmes rentefrihed for indtil halvdelen af byggelån, der ydes i henhold til nævnte lovs §§ 20, 34 og 55, bortset fra lån til opførelse af drivhuse. Samme rentefrihed kan indrømmes for lån, der ydes i henhold til nævnte lovs § 60, bortset fra lån til opførelse af drivhuse og anskaffelse af mistbænkvinduer.

Stk. 4. Der kan indrømmes rentefrihed for indtil halvdelen af etableringslån i henhold til nævnte lovs § 19, stk. 2, jfr. §§ 31, 33, 34 og 56, og i ganske særlige tilfælde kan der indrømmes rentefrihed for hele lånet i indtil de første 5 år.

§ 4.

Jordkøbslån til nye selvstændige landbrug samt til gartnerier og havebrug må ikke overstige henholdsvis 18 000 kr. og 10 000 kr. Jordkøbslånene kan dog undtagelsesvis udgøre indtil henholdsvis 20 000 kr. og 13 000 kr. Lånene afdrages, når byggelånene er indfriet, med en fast halvårlig ydelse af $2\frac{1}{4}$ pct. af hvert låns oprindelige hovedstol, hvoraf 2 pct. af den til enhver tid skyldige gæld er rente og resten afdrag.

§ 5.

Stk. 1. Byggelån til nye, selvstændige mindre landbrug må ikke overstige 56 000 kr., og byggelån til nye, selvstændige større landbrug må ikke overstige 59 000 kr. I særlige undtagelsestilfælde kan der bevilges byggelån med indtil 64 000 kr. til nye, selvstændige større landbrug. En femtedel af hvert lån er rentefri og afdragsfri, jfr. dog § 8. To femtedele af lånet er rentefri, jfr. dog § 43, stk. 3, i statshusmandsloven, men afdrages efter de første 5 års forløb med 0,4 pct. halvårlig af det samlede byggelån. Når denne del af lånet er tilbagebetalt, afdrages de forrentningspligtige to femtedele af lånet med en fast halvårlig ydelse svarende til den oprindelige rente af lånet med tillæg af 0,4 pct. af det samlede lån, og af denne ydelse er 2 pct. af den til enhver tid skyldige gæld rente og resten afdrag.

Stk. 2. Byggelån til nye selvstændige gartnerier og havebrug må inklusive lånet til opførelse af drivhuse ikke overstige 51 000 kr. Når drivhuslånet er afdraget, afdrages resten efter de i stk. 1 anførte regler.

Stk. 3. Lån til opførelse af drivhuse, der ikke må overstige halvdelen af det i stk. 2 anførte beløb, er afdragsfri i de første 2 år, hvorefter de afdrages med $\frac{1}{30}$ halvårlig i løbet af 15 år.

Stk. 4. Byggelån til stamparcelkøbere må ikke overstige 64 000 kr. Lånene er afdragsfri i de første 5 år, hvorefter en eventuel rentefri del afdrages med 0,5 pct. halvårlig af det samlede lån. Iøvrigt afdrages lånet med en fast halvårlig ydelse svarende til den oprindelige rente af lånet med tillæg af 0,5 pct. af det samlede lån, og af denne ydelse er 2 pct. af den til enhver tid skyldige gæld rente og resten afdrag.

§ 6.

Stk. 1. Installationslån i henhold til §§ 19, 31, 33 og 56 i statshusmandsloven må ikke overstige 2 500 kr. De afdrages med $\frac{1}{40}$ halvårlig i løbet af 20 år.

Stk. 2. Etableringslån i henhold til nævnte lovs §§ 19, 31, 33, 34 og 56 må ikke overstige 7 000 kr. Lånene er afdragsfri i de første 2 år, hvorefter de afdrages med $\frac{1}{20}$ halvårlig i løbet af 10 år. I ganske særlige tilfælde kan der indrømmes afdragsfrihed i indtil de første 5 år og nedsættelse af de halvårlige afdrag til $\frac{1}{40}$ af lånets oprindelige hovedstol. Afdragene afskrives på den rentefri del af lånet, indtil denne del er fuldt afdraget, og derefter på den forrentningspligtige del af lånet.

§ 7.

Stk. 1. Jordkøbslån i henhold til § 34 i statshusmandsloven, byggelån i henhold til §§ 20 og 34 i nævnte lov samt tillægslån i henhold til § 55 i nævnte lov forrentes og afdrages med en fast halvårlig ydelse af $2\frac{1}{2}$ pct. af lånets oprindelige hovedstol, hvoraf 2 pct. af den til enhver tid skyldige gæld er rente og resten afdrag. Er der indrømmet rentefrihed for en del af lånet, afskrives afdrag på lånet først på den rentefri del af dette, indtil denne del er fuldt afdraget, og derefter på den rentepligtige del af lånet, og den halvårlige ydelse nedsættes med så mange promille, at lånets samlede afdragstid afviger mindst muligt fra afdragstiden efter de foran i l. punktum fastsatte regler. I særlige tilfælde, navnlig når lånet ydes til foranstaltninger, som kan forventes at tabe

deres værdi over en kortere årrække, eller når lånets pantsikkerhed kan anses for mindre betryggende, kan lånets afdragstid afkortes ved, at der fastsættes et tillæg til den faste halvårslige ydelse enten for lånets samlede løbetid eller for et i hvert enkelt tilfælde fastsat antal halvårsterminer. Dette tillæg kan ikke overstige 1 pct. af lånets oprindelige hovedstol. Lån til opførelse af drivhuse afdrages dog efter reglerne foran i § 5, stk. 3.

Stk. 2. Tillægslån i henhold til nævnte lovs § 55 må ikke overstige forskellen mellem 30 000 kr. og tidligere modtagne lån, jfr. stk. 2 i nævnte paragraf. Lån til opførelse af drivhuse må endvidere ikke overstige det foran i § 5, stk. 3, fastsatte beløb med fradrag af tidligere hertil ydede lån.

Stk. 3. Ydelse af tillægslån i henhold til nævnte lovs § 55 kan, såfremt der i ejendommen indestår tidligere i henhold til samme bestemmelse eller tilsvarende bestemmelser i de i lovens § 57, stk. 2, omhandlede ældre jordlove ydede tillægslån, betinges af, at de ældre tillægslån eller restgælden på disse forrentes og afdrages med halvårslige ydelser, som fastsættes efter reglerne foran i stk. 1 på grundlag af lånenes oprindelige hovedstol. Ved ejerskifte kan tilsvarende betingelse sættes for erhververens overtagelse af sådanne tillægslån i ejendommen.

Stk. 4. Gartnerilån efter nævnte lovs § 60 må ikke overstige 10 000 kr., i særlige tilfælde dog 16 000 kr. Lånene er afdragsfri i 2 år og afdrages derefter i løbet af 15 år med $\frac{1}{30}$ halvårslig. Afdragene afskrives på den eventuelle rentefri del af lånet, indtil denne del er fuldt afdraget, og derefter på den forretningspligtige del af lånet.

Stk. 5. Frugtavlslån efter nævnte lovs § 61, stk. 1, må ikke overstige 10 000 kr., medens lån efter lovens § 61, stk. 2, ikke må overstige 7 500 kr. Lånene er afdragsfri i indtil 10 år og afdrages derefter i løbet af 10 år med $\frac{1}{20}$ halvårslig.

§ 8.

Stk. 1. Den rente- og afdragsfri del af et byggelån forfalder til tilbagebetaling, hvis

ejendommen inden 20 år efter lånets udbetaling overdrages til en person, som ikke er låntagerens livsarving eller efterlevende ægtefælle. Statens jordlovsudvalg kan dog tillade, at den nævnte del af lånet helt eller delvis forbliver indestående i ejendommen; men tilladelsen kan gøres afhængig af, at denne del af lånet fremtidig forrentes og afdrages, jfr. § 43, stk. 3, i statshusmandsloven.

Stk. 2. Efter forløbet af 10 år efter lånets udbetaling kan statens jordlovsudvalg formindske den pågældende del af lånet med en tiendedel årlig, og efter forløbet af 20 år efter udbetalingen nedskrives lånet med den resterende del af det rente- og afdragsfri beløb.

§ 9.

For lån, som i henhold til statshusmandsloven ydes til opførelse af bygninger i andre materialer end almindeligt murværk, kan landbrugsministeren fastsætte en kortere afdragstid end den i § 5, stk. 1, 2 og 4, omhandlede. Iøvrigt finder bestemmelserne i fornævnte lov og i denne lov anvendelse på sådant byggeri med de begrænsninger, som opfyldelsen af de i henhold til bygningslovgivningen fastsatte betingelser for byggematerialernes anvendelse medfører.

§ 10.

Tilskud til oprettelse af havelodskolonier efter statshusmandslovens § 63 må ikke overstige 10 kr. pr. 100 m² årlig.

§ 11.

Stk. 1. Denne lov, som ikke gælder for Færøerne og Grønland, træder i kraft den 1. april 1957. Samtidig ophæves lov nr. 316 af 21. december 1955 om udlån til statshusmandsbrug m. m.

Stk. 2. Såfremt der i et finansår ikke bliver anvendelse for det fulde beløb, som er bevilget af statskassen eller jordfondens midler til et af de ovenfor omhandlede formål, kan det overskydende beløb med landbrugsministerens samtykke efter forhandling med finansministeren anvendes i det følgende finansår eller i samme finansår til andet formål, der gennemføres ved udlån fra samme långiver i henhold til statshusmandsloven.

Bemærkninger til lovforslaget.

I overensstemmelse med reglerne i § 17, stk. 1, i statshusmandsloven (lovbekendtgørelse nr. 11 af 13. januar 1956) søges ved nærværende forslag de fornødne midler til gennemførelse af statshusmandsloven stillet til rådighed for hvert af finansårene 1957-58 og 1958-59 — dog for så vidt angår lån af jordfonden i henhold til lovens §§ 17, 18, 19 og 20 tillige for finansåret 1959-60 af hensyn til den rettidige tilrettelæggelse af afhændelsen af statsjord til overtagelse pr. 1. april 1959.

Byggeomkostningerne ved opførelse af husmandsbygninger er ifølge det statistiske departements beregninger steget med 4,1 pct. i tiden 15. august 1955—15. august 1956. Hertil kommer, at der efter det sidstnævnte tidspunkt må antages at være sket en yderligere stigning som følge af forhøjelsen pr. 1. september 1956 af dyrtidstillægget til arbejds-lønningerne.

Til delvis udligning af den indtil 15. august 1956 indtrufne stigning i byggeomkostningerne foreslås

maksimumsbeløbene for byggelån i forslagens § 5 forhøjet med 2 000 kr.

Til lovforslagets enkelte paragraffer bemærkes følgende:

Til §§ 1 og 2.

Rådighedsbeløbene er optaget med samme beløb som i den gældende udlånslov, idet bevillingerne forskydes et finansår i forhold til denne.

Til §§ 3-10.

Bestemmelserne svarer til §§ 3-10 i den gældende udlånslov, bortset fra forannævnte ændringer af maksimumsbeløbene i § 5.

Til § 11.

Bestemmelserne svarer til den gældende udlånslovs § 11, stk. 1 og 2, idet de i nævnte paragrafs stk. 3 indeholdte overgangsbestemmelser, der ikke længere har aktuel betydning, er udeladt i forslaget.